

ДЕРЖАВНІ ЗАКУПІВЛІ ЯК ОДИН ІЗ ІНСТРУМЕНТІВ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ

У.Б.Бережницька

ІФНТУНГ, 76019, м. Івано-Франківськ, вул. Карпатська 15, тел. (03422) 44277

Регіональний фонд підтримки підприємництва по Івано-Франківській області,
76 019, м. Івано-Франківськ, вул. Василянок, 62а, e-mail: u l y a n a @ f p p . i f . u a

В статті розглядаються актуальні нововведення в системі державних закупок як практичне проявлення одного з інструментів державної регуляції економіки. Детально досліджено можливі методи державної регуляції ринкової економіки, в частині методів прямого і опосередкованого впливу.

Аналіз реформування сфери державних закупок здійснено з використанням системного підходу, що дозволило комплексно оцінити ситуацію стосовно поведінки державства в сучасних умовах функціонування національної економіки.

Задля створення рівних умов для розвитку реального сектору економіки та досягнення макроекономічної стабільності, як одного із пріоритетних завдань бюджетної політики Уряду [1], ще у 2007 році передбачалося забезпечити удосконалення системи державних закупівель, у тому числі в частині проведення тендерних процедур закупівель, створення рівних умов для суб'єктів господарювання щодо виконання державного замовлення. На правду, дана сфера вже давно потребувала нагального реформування. Слід зазначити, що система державних закупівель охоплює всі галузі національної економіки, проте саме у нафтогазовому комплексі, де, до слова, працює досить вагома частка підприємств з державним капіталом у статутному фонді більше 50-ти відсотків, проблеми були надто відчутними.

Програмою діяльності Кабінету Міністрів України 2008 року «Український прорив: для людей, а не політиків» [2] зазначено, що гарантування стабільності у нафтогазовому комплексі, який забезпечує більше половини національного споживання енергетичних ресурсів, є ключовою умовою енергетичної безпеки держави. Для цього держава має створити зрозумілі, прозорі та однакові для всіх правила на ринках нафти і природного газу, оздоровити діяльність державних нафтогазових компаній, запровадити економічні стимули для розвитку всього нафтогазового комплексу та диверсифікації імпорту енергоносіїв.

Особливої актуальності тема даного дослідження набула сьогодні, коли після запровадження суттєвих нововведень у сфері державних закупівель, фахівці масово розпочали трактувати й обговорювати окремі аспекти таких змін. Нещодавно Верховна Рада України конституційною більшістю (440 – «за») ухвалила

Actual innovations in the system of government purchases as practical example of one of the instruments of state regulation of economy are investigated in the article. Possible methods of state regulation of market economy are investigated in details, in particular the methods of direct and mediated influencing.

Analysis of reformation in the sphere of government purchases is carried out using a system approach, that let us estimate the situation of state behaviour in complex in current conditions of national economy functioning.

[3], а Президент України затвердив рішення, що скасовує основний закон країни 2000-го року про держзакупівлі [4] й зобов'язує Кабмін внести на розгляд парламенту новий законопроект «Про закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти». До прийняття цього документа тендерну сферу регулюватиме тимчасове положення, яке Кабмін, згідно рішення Верховної Ради, мав розробити відповідно до законодавчих норм, що діяли до 17 листопада 2004 року. Отож, прийняття 28 березня 2008 року Кабінетом Міністрів України Постанови за номером 274 «Про здійснення закупівель товарів, робіт і послуг за державні кошти» [5] засвідчило внесення ряду суттєвих змін до цієї сфери. За твердженням аналітика [6], йшлося передусім про скасування норм, що наділяли Тендерну палату України повноваженнями, невластивими громадським організаціям, про касацію статей, які зобов'язували держустанови розміщувати оголошення по майбутні торги на платних сертифікованих сайтах тощо. Проте детальніше про це – пізніше.

В рамках даного дослідження плануємо не просто проаналізувати введені зміни до системи держзакупівель, а ставимо перед собою дещо інше, можливо до певної міри унікальне, завдання, а саме: поглянути на нововведення у сфері державних закупівель як практичний прояв державного регулювання економіки. Це дасть можливість зрозуміти політику державного регулювання економіки, критично оцінити тенденцію таких впливів на економіку країни і, звичайно ж, по можливості – передбачити подальші кроки держави на цьому шляху. Для досягнення такої мети дослідження, слід виокремити наступну етапність його проведення:

– уточнення поняття «державне регулювання економіки», обґрунтування можливих методів державного регулювання економіки;

– дослідження теоретичних основ одного із інструментів державного регулювання економіки – системи державних закупівель;

– аналіз нового механізму здійснення закупівель товарів, робіт і послуг за державні кошти, який фактично запроваджено в Україні з 2 квітня 2008 року (дата публікації закону №150 [2], згідно з яким сфера державних закупівель вже регулюється Тимчасовим положенням [4]);

– дослідження відповідності нововведень системи державних закупівель визначеним принципам та основним засадам згідно законодавства ЄС, норм і правил СОТ;

– формування висновків щодо перспектив застосування методу державного регулювання економіки – державних закупівель.

За визначенням авторів [7], *державне управління* – це організуючий та регулюючий вплив держави на суспільну (політичну) життєдіяльність людей з метою її упорядкування, збереження і перетворення. Якщо ж здійснити проєкцію державного управління на процеси в економіці, варто звернутись до думки Скиби М.В. [8], яка визначає, що *державне управління економікою* характеризується впливом держави на економічні процеси за допомогою відповідних методів та інструментів державного регулювання з метою досягнення визначених цілей. В цьому контексті слід прояснити зміст такого поняття як «економічна політика».

Економічна політика [9] – це застосовувані заходи, спрямовані на вирішення економічних проблем; це сукупність сформульованих ідей, визначених завдань, цілеспрямованих дій, за допомогою яких здійснюється керівництво економікою на різних рівнях. Водночас, у словнику сучасної економіки Макміллана [10] пропонується надзвичайно просте визначення даному поняттю, а саме: *економічна політика* – це поведінка держави стосовно економіки країни. Цілі, механізм та інструменти економічної політики найтісніше пов'язані із загальними функціями держави, характером держави, типом економічної системи, конкретним станом національної економіки, кон'юнктурою світового ринку, міжнародним становищем [11].

Економічна політика держави є складовою загальної державної політики, яка реалізується в певних напрямках. Проаналізувавши світовий досвід, можна констатувати [12], що без активної регулюючої ролі держави не може бути ефективної соціально орієнтованої економіки та повноцінних товарних ринків.

Методи державного регулювання економіки [13] – це способи впливу держави на сферу підприємництва, інфраструктуру ринку, некомерційний сектор економіки з метою створення умов їхнього ефективного функціонування відповідно до напрямків державної економічної політики. Кожен метод ґрунтується на використанні сукупності інструментів (регуляторів, важелів).

Методи державного регулювання економіки здебільшого класифікуються за двома ознаками: за формами впливу та засобами впливу. За формами впливу методи державного регулювання економіки поділяють на дві групи: методи прямого та непрямого впливу. Залежно від засобів впливу виділяють правові, адміністративні, економічні та пропагандистські методи.

Методи прямого впливу безпосередньо діють на функціонування суб'єктів ринку. Такий безпосередній вплив здійснюється за допомогою інструментів адміністративно-правового характеру, які регламентують діяльність суб'єктів господарювання, та економічних інструментів прямого впливу. Останні спрямовано на регулювання темпів зростання та структури економіки, обсягів виробничого та невиробничого споживання, масштабів діяльності суспільного сектору економіки та ін.

Беручи загалом, можна сказати, що основними інструментами прямого державного регулювання є: нормативно-правові акти, макро-економічні плани та цільові комплексні програми, державні замовлення, централізовано встановлені ціни, нормативи, ліцензії, квоти, державні бюджетні витрати, ліміти і т. д.

Методи непрямого регулювання – це методи, які регламентують поведінку суб'єктів ринку не прямо, а опосередковано, через створення певного економічного середовища, яке змушує їх діяти в потрібному державі напрямку. Опосередковане регулювання – це вплив на економічні інтереси. Держава втілює в життя свої рішення на підставі мотивації. У даному контексті мотивація – це процес спонукання суб'єктів ринку до діяльності в напрямку державних пріоритетів.

До методів непрямого регулювання належать інструменти фіскальної, бюджетної, грошово-кредитної, інвестиційної, амортизаційної, інноваційної та інших напрямків економічної політики, а також методи морального переконання.

Як вже зазначалось, залежно від засобів впливу виділяють правові, адміністративні, економічні та пропагандистські методи державного регулювання. Зосередимо свою увагу на економічних методах, адже тема даного дослідження вимагає аналізу саме цих способів впливу держави на економічні процеси країни.

Отже, застосування економічних методів державного регулювання дає змогу створювати економічні умови, які спонукають суб'єктів ринку діяти в необхідному для суспільства напрямі, вирішувати ті чи інші завдання згідно із загальнодержавними та приватними інтересами. Регулювання за допомогою економічних методів дає змогу суб'єктам ринку зберегти право на вільний вибір своєї поведінки.

Економічне регулювання здійснюється інструментами фіскальної, бюджетної, податкової, грошово-кредитної, амортизаційної та інших напрямків державної економічної політики.

Таблиця 1 – Сфера застосування Тимчасового положення: визначення державних коштів порівняно зі скасованим законом [15]

Тимчасове положення	Скасований Закон
<p>2. У цьому Тимчасовому положенні наведені нижче терміни вживаються у такому значенні:</p> <p>4) державні кошти – кошти Державного бюджету України, бюджету Автономної Республіки Крим та місцевих бюджетів, державні кредитні ресурси, а також кошти Національного банку, державних цільових фондів, Пенсійного фонду, фондів соціального страхування, які спрямовуються на придбання товарів, робіт і послуг, необхідних для забезпечення діяльності зазначених органів</p>	<p>Стаття 1. Визначення основних термінів</p> <p>У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються у такому значенні:</p> <p>державні кошти – кошти Державного бюджету України, бюджету Автономної Республіки Крим та місцевих бюджетів, державні кредитні ресурси, а також кошти Національного банку України, державних цільових фондів, Пенсійного фонду України, фондів соціального страхування, кошти загальнообов'язкового державного соціального страхування, <u>кошти страхування на випадок безробіття, кошти загальнообов'язкового державного соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням, кошти, передбачені Законом України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності», гуманітарна допомога в грошовій формі, кошти Аграрного фонду, Державного та місцевих фондів енергозбереження, кошти установ чи організацій, створених в установленому порядку органами державної влади, органами влади Автономної Республіки Крим чи органами місцевого самоврядування, кошти підприємств, які спрямовуються на придбання товарів, робіт і послуг</u></p>

Саме інструментами фіскальної політики є: державні закупівлі, які характеризують бюджетні видатки; та податки, які визначають бюджетні доходи. Отже, існує зв'язок між фіскальним, бюджетним та податковим напрямками політики.

Державні закупівлі здійснюються через механізм державних замовлень, який передбачає конкурсний відбір виконавців державних замовлень, укладання контрактів, виробництво продукції (виконання робіт, надання послуг), контроль, оплату продукції. Обсяги державних закупівель обумовлено державними потребами в продукції (роботах, послугах), можливостями державного бюджету забезпечити фінансування та моделлю фіскальної політики. Виділяють стимулюючу (експансіоністську) фіскальну політику, спрямовану на стимулювання виробництва через збільшення державних закупівель, та стримуючу (рестрикційну), спрямовану на утримання виробництва [13].

Закупівля товарів і послуг за бюджетні кошти, до слова – в Україні щороку йдеться про суми на мільярди гривень, здійснюється для забезпечення виконання державою покладених на неї функцій щодо: національної оборони, утримання доріг і земель загальнодержавного призначення, забезпечення освіти та охорони здоров'я тощо. Тобто державними закупівлями є спрямування державою коштів на придбання товарів і послуг, які в результаті безкоштовно надаються населенню.

При формуванні завдань даного дослідження, було заплановано окремо дослідити актуальні нововведення в системі державних закупівель в зв'язку із прийняттям Верховною

Радою Закону України №150 [3] та Кабінетом Міністрів постанови №274 [5]. При розгляді таких змін, звертатимемо увагу на найбільш важливі з них та використовуватимемо роз'яснення Мінекономіки [14] щодо порядку застосування окремих норм зазначених нормативно-правових актів. Отож, внесені основні зміни щодо:

1) Уповноваженого органу з питань координації закупівель товарів, робіт і послуг за державні кошти – функції спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань координації закупівель товарів, робіт і послуг за державні кошти покладено на Міністерство економіки України.

2) Встановлення вартісних меж застосування процедур закупівель товарів, робіт і послуг за державні кошти – Тимчасове положення (затверджене Кабміном постановою №274 [5]) застосовується до всіх закупівель товарів, робіт і послуг, що повністю або частково здійснюються за рахунок державних коштів, за умови, що вартість предмета закупівлі товару (товарів), послуги (послуг) становить не менше ніж 100 тис. гривень (було – 20 тис.грн), а робіт – 300 тис. гривень (було – 50 тис.грн).

3) Визначення державних коштів та кола суб'єктів, які здійснюють закупівлі відповідно до Тимчасового положення. Для наочності розглянемо статті скасованого Закону №1490 [3] та відповідні норми Положення [5] (див. табл. 1).

Відповідно до підпункту 13 пункту 2 Тимчасового положення [5], розпорядники державних коштів це – органи державної влади, органи влади Автономної Республіки Крим, органи місцевого самоврядування, інші органи, уста-

нови та організації, визначені Конституцією і законодавством України, підприємства, установи чи організації, утворені в установленому порядку органами державної влади, органами влади Автономної Республіки Крим чи органами місцевого самоврядування та уповноважені на отримання державних коштів, взяття за ними зобов'язань і здійснення платежів.

Також Постановою визначено, що державні, у тому числі казенні підприємства, установи та господарські товариства, у статутному капіталі яких державна частка акцій (часток, паїв) перевищує 50 відсотків, їхні дочірні підприємства, а також підприємства і господарські товариства, у статутному капіталі яких 50 та більше відсотків належать державним, у тому числі казенним підприємствам і господарським товариствам, у статутному капіталі яких державна частка акцій (часток, паїв) перевищує 50 відсотків, здійснюють закупівлю в установленому Тимчасовим положенням порядку. Таким чином, такі підприємства, до встановлення Кабінетом Міністрів України особливостей здійснення ними закупівлі, здійснюють закупівлі у порядку, встановленому Тимчасовим положенням, не лише за державні кошти, визначені в Тимчасовому положенні, а також за інші власні кошти, отримані від фінансово-господарської діяльності.

4) *Встановлення переліку товарів, робіт і послуг, на закупівлю яких дія Тимчасового положення не поширюється* – дія Тимчасового положення не поширюється на закупівлі товарів, робіт і послуг, які у зв'язку з їхнім спеціальним призначенням становлять державну таємницю, та закупівлі товарів і послуг, які здійснюються підприємствами оборонно-промислового комплексу, перелік яких визначений Кабінетом Міністрів України. Крім цього, у Тимчасовому положенні й надалі встановлюється перелік товарів, робіт, послуг (предметів закупівлі), у відношенні до яких здійснення процедури державних закупівель не є обов'язковою. Не доцільно їх детально розглядати, адже відмінності є незначними (змінено формулювання).

5) *Порядку оприлюднення інформації про проведення процедур закупівель*. Відповідно до Тимчасового положення оголошення про заплановану закупівлю чи про проведення попередньої кваліфікації публікується безоплатно в інформаційному бюлетені "Вісник державних закупівель", що видається Мінекономіки, і безоплатно розміщується на веб-порталі з питань державних закупівель, створеному цим уповноваженим органом. Доступ для користувачів до інформації, розміщеної на вищезазначеному веб-порталі, теж є безоплатним.

Зазначено також, що процедура закупівлі не може здійснюватися до публікації оголошення про неї в інформаційному бюлетені "Вісник державних закупівель" та на веб-порталі з питань державних закупівель, крім випадків застосування замовником у порядку, встановленому Тимчасовим положенням, процедур торгів з обмеженою участю, запиту цінових

пропозицій (котирувань) та закупівлі в одного учасника. Крім того, змінено вартісну межу розміщення оголошення про позапланову закупівлю чи про проведення попередньої кваліфікації учасників в міжнародних виданнях чи міжнародній мережі електронного зв'язку для робіт: раніше така межа була 4 млн. євро, нині достатньо 500 тис. євро.

6) *Надання роз'яснень порядку застосування законодавства у сфері державних закупівель*. Мінекономіки, як уповноважений орган, надаватиме роз'яснення порядку застосування законодавства України про закупівлі товарів, робіт і послуг за державні кошти на письмові звернення в установленому порядку. Роз'яснення надаватимуться за підписом міністра або уповноваженого ним заступника.

7) *Подання документів при оплаті за договорами про закупівлю*. Замовникам, що обслуговуються в органах Державного казначейства, необхідно подавати під час здійснення оплати за договорами про закупівлю органам Державного казначейства звіт про результати проведення процедури закупівлі.

Здійснено звичайно ряд інших змін до механізму функціонування системи державних закупівель, зокрема до процедури організації закупівлі, оскарження тендера тощо. Проте, не будемо вдаватись до детального аналізу та оцінки окремих законодавчих нововведень щодо доцільності їх впровадження. Адже, вважаємо, що будь-які нововведення вже за своєю природою вирішують існуючі проблеми відповідної галузі і є засобом покращення ситуації. Головне, на чому хочеться наголосити, це те, що такі зміни вже засвідчили факт початку реформування системи державних закупівель, початку роботи з удосконалення даної сфери.

В даному контексті звернемось до засад функціонування системи державних закупівель, що вдало виділено дослідником [16], як до таких, що відповідають нормам міжнародного права, зокрема законодавства ЄС, нормам та правилам СОТ. Розглядаючи дані засади, можна провести паралель і проаналізувати, чи відповідають нововведення від 2 квітня 2008 року в українській системі державних закупівель побудованим за міжнародними правилами гри принципам. А йдеться про такі:

1. *Максимальна економія та ефективність*, що потребує проведення торгів, у результаті яких повинні бути здійснені закупівлі необхідних товарів (робіт, послуг) із максимальною економічною вигодою для замовника у відповідні строки з оптимальним співвідношенням ціни та якості. Досить гостро стоїть питання здешевлення процесу проведення конкурентних торгів. У світовій практиці одним із шляхів вирішення цієї проблеми є уніфікація. Вона стосується всіх конкурсних процедур: підготовки тендерної документації, пропозицій, проведення кваліфікаційних відборів, системи оцінки тендерних пропозицій, виявлення переможця й укладання контракту.

2. *Добросовісна конкуренція серед учасників тендерів*, що є необхідною умовою здійс-

нення державних закупівель. Вона спонукає вітчизняних виробників до зниження ціни, впровадження новітніх методів і технологій, освоєння сучасних галузей виробництва. Конкуренція дає можливість задіяти великий потенціал ринкових стимулів ділової активності. Проводячи активну промислову політику, інструментом якої є добросовісна конкуренція, можна досягти бажаного узгодження інтересів держави та суб'єктів господарювання. Необхідно запобігати проявам недобросовісної конкуренції, якою визнаються будь-які дії, що суперечать правилам, торговим та іншим чесним звичаям у підприємницькій діяльності. Недобросовісна конкуренцією є неправомірне використання ділової репутації суб'єкта господарювання, створення перешкод суб'єктам господарювання у процесі конкуренції та досягнення неправомірних переваг у конкуренції, неправомірне збирання, розголошення та використання комерційної таємниці [17].

3. *Відкритість і прозорість на всіх стадіях державних закупівель*, яка полягає в тому, що всі замовники торгів зобов'язані, починаючи з встановлення умов їхнього проведення до оголошення переможців, здійснювати оприлюднення інформації, щоб кожний учасник мав можливість з ними ознайомитися. Цей принцип пов'язаний із вільним доступом, відкритістю та доступністю інформації з питань закупівель, у тому числі для громадян України та громадських організацій.

4. *Запобігання дискримінації учасників*, яке полягає в їхній рівноправності незалежно від статусу та державної належності; реалізації цього принципу сприяють два попередніх.

4. *Об'єктивна та неупереджена оцінка тендерних пропозицій*, яка передбачає, що зрозуміла та неупереджена методика їхньої оцінки – умови проведення торгів, принципи, чіткі критерії та порядок визначення переможця – встановлюється заздалегідь; для всіх учасників вони однакові, а рішення щодо укладання договорів закупівлі мають бути справедливими.

6. *Запобігання проявам корупції, виявлення та припинення її проявів у сфері державних закупівель як замовниками, так і учасниками торгів шляхом розробки правових і організаційних методів*. Замовник зобов'язаний відхилити тендерну або кваліфікаційну пропозицію у разі, якщо він має незаперечні докази того, що учасник пропонує, дає або погоджується дати будь-якій службовій особі замовника, іншого державного органу винагороду в будь-якій формі (пропозиція про прийняття на роботу, цінна річ, послуга тощо) з метою вплинути на прийняття рішення щодо визначення переможця процедури закупівлі або на застосування замовником певного виду процедури закупівлі.

Крім цього, доцільно визначити ще й такі принципи:

– *відповідальності*, який означає, що уповноважені особи замовника несуть відповідальність за всі пункти контракту, які вони уклали, і ніхто не може чинити на них тиск;

– *недопущення дискредитації*, тобто поширення у будь-якій формі неправдивих, неточних або неповних відомостей, пов'язаних з особою чи діяльністю суб'єкта господарювання, які завдали або могли завдати шкоди його діловій репутації.

Отож, державні закупівлі – це механізм взаємодії між замовниками та учасниками щодо постачання товарів (робіт, послуг), необхідних для реалізації програм економічного та соціального розвитку України. Приєднання нашої держави до європейської спільноти, Світової організації торгівлі неможливе без вдосконалення вітчизняного законодавства щодо державних закупівель, узгодження його із нормами ЄС, дотримання яких дозволить забезпечити конкурентоспроможність цього ринку.

Теорія державного регулювання економіки проголошує необхідність системного підходу до вибору засобів та методів впливу держави на суб'єктів економічних відносин. Регулюванню підлягають складні процеси життєдіяльності суспільства, на які нездатні ефективно впливати окремі важелі або будь-які вибіркові, незбалансовані їх комбінації. Результативність державного регулювання зростає, якщо ці важелі застосовуються не випадково чи під тиском груп спеціальних інтересів і кон'юнктури, а *системно*, виходячи з довгострокових цілей і поточних завдань соціально-економічного розвитку.

Системний підхід передбачає інтеграцію в цілісну систему, по-перше, елементів, що формують стратегію соціально-економічного розвитку, по-друге, елементів, що утворюють підсистему регуляторів. До слова, стратегія соціально-економічного розвитку формується через:

– макроекономічне прогнозування (передбачення можливого стану об'єктів у майбутньому і визначення альтернатив розвитку);

– макроекономічне планування (визначення цілей і пріоритетів розвитку та заходів, спрямованих на досягнення цілей);

– державне програмно-цільове планування (визначення найбільш актуальних соціально-економічних проблем і заходів для розв'язання цих проблем).

Стратегічні орієнтири й конкретні умови соціально-економічного розвитку, пов'язані зі змінами кон'юнктури на ринку, обумовлюють використання цілого арсеналу методів державного регулювання економіки.

Тому використання такого інструменту держрегулювання як державні закупівлі є об'єктивно необхідною умовою державного управління економіки, проте реформування цієї системи повинно супроводжуватись внесенням якісних змін до інших регуляторів, вони повинні бути співзвучними в рамках впровадження цілісної стратегії соціально-економічного розвитку країни. Лише тоді можна досягти бажаного рівня розвитку ринкових відносин господарювання національної економіки.

На основі проведеного дослідження можна виділити такі основні висновки:

1. Виходячи з життєво важливих національних інтересів [2], Україна повинна підвищити ефективність державного управління та регулювання в енергетичній сфері, у тому числі шляхом вдосконалення управління корпоративними правами держави стосовно господарських товариств та майном державних і комунальних підприємств.

2. Державні закупівлі належать до економічних методів державного регулювання економіки (значною мірою – до економічних методів прямого впливу), є одним із інструментів фінансового напрямку економічної політики держави.

3. Системі державних закупівель відводиться важлива роль макроекономічного регулятора, за допомогою якого може здійснюватися державне управління економікою. Впровадження такої політики державного регулювання є однією з об'єктивно необхідних умов соціально орієнтованої ринкової економіки.

4. Реформування сфери державних закупівель в країні є важливим проривом і яскравим проявом проведення належного державного регулювання економіки. Проте, в даному контексті, не слід забувати про необхідність забезпечення системності при виборі й використанні методів впливу держави на суб'єктів економічних відносин. Державні регулятори повинні впроваджуватись в рамках комплексної державної політики соціально-економічного розвитку країни.

5. В основному, нововведення щодо здійснення держзамовлень мали б забезпечити функціонування української системи державних закупівель відповідно до світової практики розвитку ринкової економіки. Адже багато із змін, що внесено законодавчо з 2 квітня 2008 року, передбачають дотримання принципів та базуються на основних засадах згідно законодавства ЄС, норм і правил СОТ. Проте тут не слід надто поспішати з висновками, оскільки нова система держзакупівель в Україні ще повинна бути до кінця сформована і врешті-решт – апробована на практиці.

1 Уряд нагадав про основні напрямки бюджетної політики на 2007 рік: Інформація Прес-служба Кабінету міністрів України від 22.05.2006 р. // www.epochtimes.com.ua.

2 Про затвердження Програми діяльності Кабінету Міністрів України «Український прорив: для людей, а не політиків»: Постанова Кабінету Міністрів України №14 від 16.01.2008 р. // www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=104231107&cat_id=47292901

3 Про визнання таким, що втратив чинність, Закону України "Про закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти": Закон України №150-VI від 20.03.2008 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2008. – №18, С.198.

4 Про закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти: Закон України від 22.02.2000 р. №1490-III, зі змін. і доповн. // Відом. Верховної Ради України. – 2000. – №20.

5 Про здійснення закупівель товарів, робіт і послуг за державні кошти: Постанова Кабінету Міністрів України від 28 березня 2008 року №274 // Урядовий кур'єр від 02.04.2008. – № 61.

6 Дарпінянц В. Рубка від нежитю // Контракти: Український діловий тижневик. – 2008. – вид.31.03.08, №13.

7 Державне управління в Україні: організаційно-правові засади: Навч. посіб. / Н.Р.Нижник, С.Д.Дубенко, В.І.Мельниченко та ін.; за заг. ред. проф. Н.Р.Нижник. – К.: Вид-во УАДУ, 2002. – 164 с.

8 Скиба М.В. Теоретичні аспекти державного управління структурно-інноваційними зрушеннями в економіці. – Б.д.

9 Основи економічної теорії: Навчальний посібник / За ред. Зюнькіна А.Г. – К.: КНТ, Центр навчальної літератури, 2007. – 232 с.

10 Словник сучасної економіки Макміллана / Пер. з англ. – К.: АртЕк, 2000. – 640 с.

11 Основи економічної теорії: політекономічний аспект // www.voevodin.ru.

12 Міняйло О. Тендерні пропозиції в системі державних закупівель // Вісник КНТЕУ: Науково-практичний журнал. – 2007. – №5. – С.56-62.

13 Методи державного регулювання // www.refine.org.ua.

14 Данилишин Б. Держзакупівлі по-новому // Урядовий кур'єр від 08.04.2008. – №65.

15 Кравчук О., Кловська Ю. Держзакупівлі по-новому – 1 // Дебет-кредит. – 2008. – №18.

16 Піньяс Г. Державні закупівлі як чинник розвитку підприємництва в Україні // Вісник КНТЕУ: Науково-практичний журнал. – 2007. – №5. – С.15-19.

17 Господарський кодекс України // Відом. Верховної Ради України. – 2003. – №18, 19-20, 21-22. – 144 с.